

Süs Bitkileri Sektörüne Genel Bir Bakış

Şebnem BORAN

Ülkemiz uygun iklimi ve coğrafi koşulları ile süs bitkileri yetiştiriciliğinde önemli avantajlara sahip bir konumda yer alıyor.

1940'lı yıllarda İstanbul ve çevresinde başlayan süs bitkileri üretimi daha sonra Yalova çevresine yayılmış, 1975 yılı itibarıyla İzmir'de, 1985'den sonra da Antalya'da yaygınlaşmıştır.

Sektörde son yıllarda önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

Ülkemizdeki tarımsal ürünlerin toplam üretim değeri 32 Milyar Euro iken, çiçekçilik sektörünün tespit edilebilen üretim değeri 276 Milyon Euro'dur.

Toplam tarımsal üretim değeri içindeki çiçekçilik sektörünün payı %0,9'dur.

Halen ülkemizde yaklaşık 26 bin dekarlık alanda kesme çiçek üretimi yapılıyor.

Sektör 300 bin kişinin aş ve ekmek kapısı.

Ülkemizde kesme çiçek üretimi Marmara, Ege ve Akdeniz bölgelerimizde yoğunlaşıyor.

Toplam 28 ilimizde süs bitkileri üretimi yapılıyor.

Üretimin en fazla yapıldığı iller sırasıyla İzmir, Antalya, Yalova ve İstanbul.

Marmara ve Ege Bölgesi'nde yapılan kesme çiçek üretimi iç pazara yönelik olurken Antalya bölgesinde ise ihracata yönelik üretim gerçekleşiyor.

Kıyı bölgelerinden içeride yayla kesimlerinde yaz aylarında yüksek kaliteli karanfil üretimi sayesinde yaklaşık 10 ay ülkemizde karanfil üretimi yapılıyor.

Süs bitkileri ihracatımızda son yıllarda artış görüyoruz.

2007 yılında ihracatımız 47 milyon dolara ulaştı.

Tablo 1. İllere Göre Türkiye Kesme Çiçek ve Süs Bitkileri İhracatı

İLLER	KESME ÇİÇEK İHRACATI (\$)	PAY (%)	SÜS BİTKİLERİ İHRACATI (\$)	PAY (%)
ANTALYA	22.921.802	86	30.037.089	65
İZMİR	2.884.384	11	5.015.674	11
YALOVA	250.723	1	2.233.642	5
İSTANBUL	56.710	0	3.340.856	7
ADANA	2.985	0	1.373.947	3
ANKARA	190	0	1.027.101	2
DİĞER İLLER	471.287	2	3.419.656	7
TOPLAM	26.588.081	100	46.447.965	100

Kaynak: Türkiye Süs Bitkileri İhracat Raporu, T.C.Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Antalya İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği,2008.

Hâlihazırda, yaklaşık 35 ülkeye ihracat yapıyoruz.

En önemli pazarlarımız Hollanda, İngiltere, Almanya, Rusya ve Ukrayna.

Süs bitkileri ihracatımızın büyük bölümünü kesme çiçek ihracatı oluşturuyor.

2007 yılında 27 milyon dolar olan kesme çiçek ihracatımızda en önemli ürünümüz karanfil.

2000'li yıllarda ise ihracatımız yerinde sayıyordu.

Sektörün önemli sorunlarından birisi ihracatta tek tür ve pazara bağımlı kalınması idi.

Yeni pazarlar oluşturmadan üretim arttırılıyordu.

Nitekim son zamanlarda dış pazarlarda yapılan tanıtım faaliyetleri ile birlikte ihracatımızda görülen artış sevindirici.

Ancak, üretim potansiyelimiz dikkate alındığında bu rakam yetersiz kalmakta ve ihracat potansiyelimiz tam olarak değerlendirilememektedir.

İzmir kenti, çiçekçilik sektöründe önemli bir yere sahip.

Üretim alanları ve istihdam açısından ilk sırada yer alıyor.

2007 yılında 6.950 dekar alanda süs bitkileri üretimi gerçekleşti.

Tablo 2: İzmir 2007 Yılı Süs Bitkileri Üretim Alanları(da)

Kesme Çiçek Üretim Alanı

Örtüaltı	
Cam Sera	148.0
Plastik Sera	2940.1
Yüksek Tünel	85.6
Toplam	3173.7
Açık Alan	1662.5
Toplam	4836.2
Dış Mekan Süs Bitkileri	2048
Doğal Çiçek Soğanı	66.2
Genel Toplam	6950.4

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü

Süs bitkileri üretimi ile ülke ekonomisine büyük bir katkı sağlıyoruz. Nitekim süs bitkileri ihracatında İzmir, Antalya'dan sonra 2. sırada yer alıyor. Geçtiğimiz yıl yaklaşık 5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Bu rakam Tablo 1'den görüldüğü üzere ülkemiz ihracatının % 11'ine tekabül ediyor. Ancak bu rakamın İzmir için yeterli olmadığını düşünüyoruz.

Verimli topraklarımız, uygun iklimimiz ve üretim yapmak için canla başla çalışacak üreticimiz ile İzmir daha da gelişebilir. Üretim potansiyeli kullanılabildiği ölçüde daha fazla istihdam sağlanabilir.

Sonuç olarak, süs bitkileri sektörü gelecek vaad eden bir sektör konumundadır. Tarım sektörünün her yönüyle ele alınması önümüzdeki süreçte istihdam ve ihracata yönelik üretim açısından önem taşımaktadır.

Bugüne kadar belli bir mesafe alınmıştır, ancak sektörden kapasitesi oranında yararlanılamamaktadır. Bu nedenle sektörü geliştirmeye yönelik çalışmaların artırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Hedefimiz yüksek kaliteli ve ihracata yönelik üretim yaparak dünyadaki konumumuzu güçlendirmek olmalı.

Bunun için de sektörün önünü açacak projeler üretilmesi gerekiyor. Dış pazarda yapılan tanıtım faaliyetleri artırılmalı, fuar katılımlarına önem verilmeli, düzenlenen etkinlikler çeşitlendirerek daha etkin bir tanıtım yapılmalıdır.

Kaynaklar:

- *İzmir Ticaret Borsası 2006 İktisadi Rapor*
- *Türkiye Süs Bitkileri İhracat Raporu, T.C.Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Antalya İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği, 2008.*
- *Kesme Çiçek Raporu, T.C.Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, 2008.*
- *www.dunyagazetesi.com.tr*
- *Ege Bölgesinde Süs Bitkileri Üretim ve İhracatının Arttırılmasına Yönelik Öneri ve Beklentiler Panel Sonuçları, 31.10.2008.*